

ПЕРЕЗАТВЕРДЖЕНО

Голова Вченої ради
Центральноукраїнського державного
педагогічного університету
імені Володимира Винниченка

професор Мухида С.П.

31 травня 2021 р.

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА

РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ Перший (бакалаврський) рівень
(назва рівня вищої освіти)

СТУПІНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ БАКАЛАВР
(назва ступеня вищої освіти)

ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ 01 Освіта/Педагогіка
(шифр та назва галузі знань)

СПЕЦІАЛЬНІСТЬ 014 (Середня освіта) Образотворче мистецтво
(код та найменування спеціальності)

Кропивницький
2021

ВСТУП

Освітня програма (ОП) вищої освіти першого (бакалаврського) рівня, галузі знань 01 Освіта/Педагогіка за спеціальністю 014 Середня освіта (Образотворче мистецтво) перезатверджена Протоколом Вченої ради Центральноукраїнського державного педагогічного університету імені Володимира Винниченка №11 від «31» травня 2021 р

Проектна група:

1. ***Стрітьєвич Тетяна Миколаївна*** – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри образотворчого мистецтва та дизайну, завідувач кафедри образотворчого мистецтва та дизайну ЦДПУ ім. Володимира Винниченка (**гарант освітньої програми**).
2. ***Фурсикова Тетяна Володимирівна*** – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри образотворчого мистецтва та дизайну, ЦДПУ ім. Володимира Винниченка.
3. ***Малежик Юлія Миколаївна*** - кандидат педагогічних наук, доцент кафедри образотворчого мистецтва та дизайну, ЦДПУ ім. Володимира Винниченка.

1. Загальна характеристика

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський) рівень
Ступінь вищої освіти	Бакалавр
Галузь знань	01 Освіта/Педагогіка
Спеціальність	014 Середня освіта (Образотворче мистецтво)
Обмеження щодо форм навчання	Немає
Освітня кваліфікація	Ступінь вищої освіти – Бакалавр Спеціальність – 014 Середня освіта (Образотворче мистецтво) Освітня програма – Середня освіта (Образотворче мистецтво)
Кваліфікація в дипломі	Бакалавр освіти. Вчитель образотворчого мистецтва закладу загальної середньої освіти
Опис предметної області	<p>Об’єкти вивчення та діяльності: Способи організації теоретичної та практичної діяльності учасників освітнього процесу, зумовлені закономірностями та особливостями навчання образотворчого мистецтва. Архітектура, скульптура, живопис, графіка та прикладні мистецтва як сфера вивчення, педагогічного втілення в шкільну практику та художньо-творчої самореалізації у контексті сучасного мистецького життя.</p> <p>Мета навчання: Набуття професійної кваліфікації для викладання образотворчого мистецтва у закладах загальної середньої освіти та позашкільних закладах. Підготовка до формування у школярів художньої культури, базових мистецьких компетентностей, розвиток їх художньої свідомості, здатності до самовдосконалення та практичної образотворчої діяльності.</p> <p>Теоретичний зміст предметної області: теорія мистецтва, в тому числі види і жанри, композиція, кольорознавство, засади функціонування системи художніх образів тощо. Історія образотворчого</p>

	<p>мистецтва в еволюційних змінах стадіальних етапів розвитку, стильових ознак та тематичних параметрів. Образотворча грамоти в обсязі, необхідному для відтворення дійсності в розмаїтті підходів і способів та процесу практичної образотворчої діяльності.</p> <p>Інструменти та обладнання: Художні техніки, матеріали, інструменти і приладдя для виконання робіт з академічного рисунку і живопису, композиції, графічних творів. Реквізит і натурний фонд. Матеріали, техніки й устаткування для занять програмних видів декоративно-прикладного мистецтва. Комп'ютерна техніка з відповідним програмним забезпеченням.</p>
<p>Академічні права</p>	<p>Продовження освіти за другим (магістерським) рівнем вищої освіти. Набуття додаткових кваліфікації в системі післядипломної освіти.</p>
	<p>Може займати первинні посади згідно з Національним класифікатором України «Класифікатор професій» ДК 003:2010:</p> <p>2320 Вчитель середнього навчально-виховного закладу</p> <p>2359 Організатор позакласної та позашкільної виховної роботи з дітьми</p>

2.Обсяг кредитів ЄКТС, необхідний для здобуття відповідного ступеня вищої освіти

Обсяг освітньої програми бакалавра на базі повної загальної середньої освіти становить 240 кредитів ЄКТС. В т.ч. нормативні дисципліни – 180 кредитів, вибіркові дисципліни – 60 кредитів.

Для здобуття ступеня бакалавра на основі ступеня молодшого бакалавра ВНЗ має право скорочувати обсяг освітньої програми.

Можливість здобуття ступеня бакалавра на основі ступеня молодшого спеціаліста та обсяг такої освітньої програми визначається НМК. На базі ступеня «молодший бакалавр («Молодший спеціаліст») заклад вищої освіти має право визнати та перераховувати не більше ніж 120 кредитів ЄКТС, отриманих в межах попередньої освітньої програми підготовки молодшого бакалавра (молодшого спеціаліста).

3.Перелік компетентностей випускника

<p>Інтегральна компетентність</p>	<p>Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у галузі образотворчого мистецтва, декоративного мистецтва, реставрації творів мистецтва або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій, положень і методів образотворчого мистецтва, декоративного мистецтва, реставрації творів мистецтва, й характеризується певною невизначеністю умов.</p>
<p>Загальні компетентності</p>	<p>Здатність вчитися та оволодівати сучасними знаннями впродовж життя. Знання та розуміння предметної області та професійної діяльності. Здатність до системного мислення, аналізу й синтезу з метою виявлення професійних проблем та пошуку ефективних способів їх розв'язання. Здатність проводити дослідження на сучасному рівні. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово. Здатність спілкуватися іноземною мовою. Здатність генерувати нові ідеї (креативність). Здатність розробляти новітні проекти й управляти ними. Здатність до самоаналізу, самооцінки, самокритичності, самореалізації й самовдосконалення. Здатність працювати в команді й уміння толерантної міжособистісної взаємодії. Навички здійснення безпечної діяльності. Здатність соціально, відповідально й свідомо мотивувати людей, рухатися до спільної мети. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності, усвідомлення гендерних проблем. Здатність спілкуватися й діяти на основі етичних міркувань (мотивів). Здатність реалізовувати стратегію сталого розвитку щодо екологізації суспільної свідомості та економіки з метою збалансованого соціально-економічного та екологічного розвитку суспільства.</p>
<p>Спеціальні (фахові) компетентності</p>	<p>Здатність володіти термінологією образотворчого мистецтва.</p>

Здатність розкривати загальну структуру і взаємозв'язок різних видів образотворчого мистецтва, уміти практично виконувати роботу в різних техніках образотворчого мистецтва.

Здатність характеризувати особливості розвитку мистецтва в різні історичні епохи.

Здатність характеризувати та визначати приналежність твору до тієї чи іншої історичної доби розвитку мистецтва.

Здатність застосовувати сучасні методи дослідження для виконання авторської художньо-творчої роботи.

Здатність до перенесення системи знань з образотворчого мистецтва у площину шкільного навчального предмету «Образотворче мистецтво», уміння структурувати навчальний матеріал.

Здатність чітко і логічно відтворювати базові знання з циклу дисциплін образотворчого мистецтва; оцінювати нові відомості та інтерпретації у контексті формування в учнів цілісної картини розвитку мистецтва протягом історії людства.

Здатність застосовувати загальну модель процесу навчання образотворчому мистецтву для планування та організації навчально-виховного процесу при вивченні образотворчого мистецтва.

Здатність до проектування власної діяльності при навчанні образотворчому мистецтву учнів середньої загальноосвітньої школи та спеціалізованої і профільної шкіл.

Здатність здійснювати добір підходів, форм, методів, прийомів і засобів навчання образотворчому мистецтву, спрямованих на розвиток творчих здібностей учнів.

Здатність формувати в учнів предметні (спеціальні) уміння.

Здатність здійснювати об'єктивний контроль і оцінювання рівня навчальних досягнень учнів з образотворчого мистецтва.

Здатність застосовувати сучасні методи й освітні технології, у тому числі й інформаційні, для забезпечення якості навчально-виховного процесу в середніх загальноосвітніх закладах, спеціалізованих і профільних школах.

Здатність безпечного використання розчинників, лаків та різних хімічних речовин у процесі виконання художніх творів.

	<p>Здатність до продукування об'єктивно-ціннісних художніх творів.</p> <p>Здатність до неперервного збагачення художньо-методичного та художньо-творчого досвіду.</p> <p>Здатність до синтезу мистецтв у процес професійної діяльності</p>
--	--

4.Перелік компонентів освітньо-професійної програми та їх логічна послідовність

Код н/д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики, кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
Обов'язкові компоненти ОП			
<i>1. Цикл загальної підготовки</i>			
OK1	Українська мова та культура мовлення	3	Екзамен
OK2	Історія та культура України	3	Екзамен
OK3	Філософія	3	Екзамен
OK4	Іноземна мова за професійним спрямуванням	10	Залік/Екзамен
OK5	Інформаційно-комунікаційні технології	3	Залік
OK6	Фізичне виховання	4	Залік
OK7	Правове регулювання професійної діяльності	3	Залік
OK8	Безпека життєдіяльності та охорони праці в галузі	3	Залік
Разом:		32	
<i>2. Цикл професійної підготовки</i>			
OK9	Психологія	4,5	Залік/Екзамен
OK10	Педагогіка	9	Екзамен

OK11	Вікова фізіологія та валеологія	3	Залік
OK12	Методика викладання образотворчого мистецтва	5,5	Екзамен
OK13	Рисунок	31,5	Залік/Екзамен
OK14	Живопис	29,5	Залік/Екзамен
OK15	Декоративно-прикладне мистецтво	16,5	Залік/Екзамен
OK14	Композиція	4,5	Залік/Екзамен
OK15	Основи перспективи	3,5	Залік/Екзамен
OK16	Основи образотворчої грамоти та кольорознавства	3	Екзамен
OK17	Історія образотворчого мистецтва	4,5	Диф.залік/Екзамен
OK18	Сучасні техніки та технології образотворчого мистецтва	3	Екзамен
OK19	Оглядові лекції до А: фах – 16 год., психологія 4 г., педагогіка – 4 г.	1,5	
OK20	Виробнича практика у школі	9	Диф.залік
OK21	Навчальна практика з психології	1,5	Залік
OK22	Навчальна практика з педагогіки	1,5	Залік
OK23	Навчальна практика з фаху	1,5	Залік
OK24	Навчально художньо-творча практика «Пленер»	7	Диф.залік
OK25	Навчальна музейно-етнографічна практика	3,5	Диф.залік
OK26	Курсова робота з теорії та історії образотворчого мистецтва	1,5	Диф.залік
	Захист дипломної (кваліфікаційної) роботи з теорії та практики образотворчого мистецтва	1,5	

	Державний кваліфікаційний екзамен з психології, педагогіки та методики викладання образотворчого мистецтва	1,5	
Разом:		148	
Вибіркові компоненти ОП*			
<i>1. Вибіркові дисципліни (вільний вибір студента)*</i>			
ВК1	1 дисципліна з переліку	5	Залік
ВК2	1 дисципліна з переліку	5	Залік
ВК3	1 дисципліна з переліку	5	Залік
ВК4	1 дисципліна з переліку	5	Залік
ВК5	1 дисципліна з переліку	5	Залік
ВК6	1 дисципліна з переліку	5	Залік
ВК7	1 дисципліна з переліку	5	Залік
ВК8	1 дисципліна з переліку	5	Залік
ВК9	1 дисципліна з переліку	5	Залік
ВК10	1 дисципліна з переліку	5	Залік
ВК11	1 дисципліна з переліку	5	Залік
ВК12	1 дисципліна з переліку	5	Залік
Загальний обсяг вибірових компонент:		60	
Загальний обсяг освітньої програми		240	

1. Форми атестації здобувачів вищої освіти

Форми атестації здобувачів вищої освіти	Атестація здійснюється у формі: <ul style="list-style-type: none"> • Публічного захисту дипломної (кваліфікаційної) роботи з теорії та практики образотворчого мистецтва • Державного кваліфікаційного екзамену з педагогіки, психології та методики викладання образотворчого мистецтва
--	--

<p>Вимоги до кваліфікаційної роботи</p>	<p>Кваліфікаційна робота зі спеціальності 014 Середня освіта (Образотворче мистецтво) – це завершена авторська робота, в якій студент демонструє рівень володіння образотворчою грамотою, засобами художньої виразності, живописними, графічними, іншими художніми техніками, яка засвідчує громадянську позицію, високу освітню і професійну підготовку автора, його володіння мистецькими засобами, здатність розв’язувати професійні завдання відповідного рівня.</p> <p>Дипломна робота передбачає виконання:</p> <ul style="list-style-type: none"> • творчої роботи, виконаної в матеріалі; • пояснювальної записки (наукової доповіді) <p>До захисту дипломної (кваліфікаційної роботи) роботи допускаються лише ті студенти, що виконали всі вимоги навчального плану підготовки бакалавра. Державний кваліфікаційний екзамен з педагогіки, психології та методики викладання образотворчого мистецтва має на меті встановлення освітньої та професійної кваліфікації і включає завдання з педагогіки, психології та методики викладання образотворчого мистецтва</p>
<p>Вимоги до публічного захисту (демонстрації)</p>	<p>Публічний захист кваліфікаційної роботи забезпечується:</p> <ul style="list-style-type: none"> • вільним доступом до процедури захисту, розміщенням візуальної інформації про кваліфікаційну роботу та результати захисту на офіційному веб-сайті вищого навчального закладу (структурного підрозділу)

<p align="center">Програмні результати навчання</p>	
<p>Знання:</p>	<p>Знає термінологію образотворчого мистецтва. Знає основні й допоміжні поняття художньої педагогіки. Знає методологічні засади художньо-естетичного розвитку школярів. Знає методику викладання образотворчого мистецтва у загальноосвітній школі. Знає особливості й специфіку організації уроків з образотворчого мистецтва.</p>

	<p>Знає й розуміє основні концепції, теорії та загальну структуру образотворчого мистецтва.</p> <p>Знає класифікацію видів, жанрів образотворчого мистецтва.</p> <p>Знає історію зарубіжного українського образотворчого мистецтва.</p> <p>Знає особливості основних напрямів образотворчого мистецтва.</p> <p>Знає тенденцію розвитку світового й національного образотворчого мистецтва.</p> <p>Знає теоретичні основи рисунку, живопису, композиції, декоративно-прикладного мистецтва та етнодизайну.</p> <p>Знає технологію роботи різними графічними, пластичними і живописними матеріалами.</p> <p>Знає специфіку сучасного поліграфічного процесу.</p> <p>Знає основні теоретичні положення психології художньої творчості.</p> <p>Знає основні положення педагогіки та психології профільної школи.</p> <p>Знає основні теоретичні положення художньої та музейної педагогіки.</p> <p>Знає особливості роботи на пленері.</p> <p>Знає українську та іноземну мову.</p> <p>Знає основи мовної комунікації.</p>
<p>Уміння:</p>	<p>Уміє самостійно проводити уроки образотворчого мистецтва, вибирати й застосовувати продуктивні технології, методи, прийоми, форми та засоби навчання.</p> <p>Уміє практично застосовувати сучасні художні матеріали у роботі.</p> <p>Уміє виконувати творчі роботи в різних художніх техніках.</p> <p>Уміє оформляти роботи, організовувати і проводити художню виставку.</p> <p>Уміє проводити екскурсію в музеях і на виставках.</p> <p>Уміє аналізувати художні твори за різними критеріями.</p> <p>Уміє організовувати і проводити позакласну роботу.</p> <p>Уміє виконувати плакатно-шрифтові роботи.</p> <p>Уміє працювати з різними комп'ютерно-графічними редакторами.</p> <p>Уміє створювати предмети ужиткового мистецтва й декорувати їх.</p> <p>Уміє використовувати етнічні мотиви в проектній роботі.</p> <p>Уміє використовувати креативні технології навчання образотворчому мистецтву.</p> <p>Володіє майстерністю рисунку, живопису, композиції.</p>

	<p>Уміє продукувати художні твори, що мають об'єктивну цінність.</p> <p>Уміє адекватно оцінити навчальні досягнення учнів з образотворчого мистецтва.</p> <p>Володіє основами художньої фотографії.</p> <p>Володіє основами професійної культури, здатний до підготовки та редагування текстів професійного змісту державною мовою.</p> <p>Володіє іноземною мовою на рівні, необхідному для роботи з науково-методичною літературою.</p> <p>Здатний забезпечувати охорону життя і здоров'я учнів у навчально-виховному процесі та позаурочній діяльності.</p> <p>Володіє інформаційно-комунікаційними технологіями.</p>
Комунікація	<p>Здатний до вироблення ефективних комунікативних стратегій у професійній діяльності.</p> <p>Здатний організувати ефективну співпрацю в учнівському та педагогічному колективах.</p> <p>Здатний до міжособистісної взаємодії за принципами толерантності, діалогу й співпраці.</p> <p>Здатний налагоджувати контакти з учнями, які мають особливі освітні потреби.</p> <p>Здатний до міжкультурної комунікації засобами образотворчого мистецтва.</p> <p>Здатний до спілкування за допомогою синтезу мистецтв.</p> <p>Здатний до інтеграції за допомогою інформаційних технологій.</p>
Автономія і відповідальність	<p>Здатний учитися впродовж життя.</p> <p>Здатний до постійного професійного самовдосконалення.</p> <p>Здатний до самоактуалізації й творчої самореалізації.</p> <p>Здатний до самоорганізації у професійній діяльності.</p> <p>Здатний створювати рівноправне й справедливе навчально-виховне середовище, що сприяє навчанню всіх учнів, незалежно від їхніх освітніх потреб.</p>

